

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hanburg (Germania).

Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistolele neînscrise se refuză. — Articlii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere armonioase — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 28 Ianuarie.

Cumcă nu progresează diarele opoziționale din Budapesta întâiași dată căderea lui Tisza o sciu de mult cetitorii noștri. Adevărea sau împlinirea prorociei este a viitorului. Prorociile de altmîntre sînt astfel făcute, încât se nu le espire termenul nici când. Pentru acum însă n'ăvem de a face cu prorocii, ci cu fapte cari dovedesc, că ori cât se ține dl Tisza, 'i-a cam slăbit puterile. Oficioasele spun că ministerul Tisza are lipsă de reconstrucțiune, ceea ce fiindcă până acum n'a succes, după desbaterea bugetului o va pune a bună samă de nou în lucrare. Pauler și mai pe urmă Szende, a bună samă în urma afacerii ginerei lui Pausz, dic oficioasele, au se ese ca se facă loc altora. Cui? Va sci numai atosciturul Tisza, providența tuturor muritorilor din întreaga partidă, poreclită liberală. (Iucus a non lucendo). De altă parte se spune, că membrii de ai casei de sus și de jos dela dieta Ungariei au provocat pe baronul Senyey să și ocupe locul în casa magnaților în timpul desbaterei bugetului și cerënd lipsa se se pună în fruntea opozițiunei. În casa magnaților mișcarea a progresat așa de tare, încât 65 membri au trecut la opozițiune, afară de cei ce au fost mai înainte, și trecerea lor a declarat-o tot odată și în scris.

Ni se pune în perspectivă așa dară o eră nouă cu bar. Senyey în frunte.

Abia credem că acesta se va grăbi a lua frênele guvernului unguresc nemijlocit dela cabinetul actual. De natura aristocratică conservativă cum este i va veni bine, dacă alții vor prețăti unele restricțiuni constituționale, a căror odiu nu va voi a'l lui Senyey asuprași. De un timp în coace se vorbesce de o revișiune a dreptului de a dănuși și a legii de presă. Se poate prea ușor că ministerul actual va fi

lăsat în pozițiunea sa până când va fi terminat și revișiunea aceea.

Deputații ardeleni, cari fac parte din partidul „liberal”, au fost întruniți Viueri la contele Dominic Teleki. Acestia au decis a trimite o deputațiune la ministrul president cu rugarea să aducă în casa deputaților proiectul urgat de mult privitoriu la regularea proprietății în Transilvania, dacă va fi cu puțință încă înainte de desbaterea bugetului.

După „D. Ztg.” dincolo de Laita, ministrul cislitan s'a hotărît a demisiona. Insărincarea de a compune un cabinet nou, se colporta în 5 Februarie n., că a luat-o asuprași contele Fr. Falkenhayn.

Scirile telegrafice dela Viena soșite până acum încă nu amintesc nimica despre crisa anunțată de „D. Ztg.”

În casa deputaților dela Viena a interpelat Menger și soții pe guvern, ce are de gând să facă cu memorandumul episcopilor din Bohemia în priviuța scoalelor. Interpelanții vęd în scrierea episcopilor amenințată pacea internă.

Bavarezii și după denșii Saxonii, încep a și înălța glasul contra sporiere armatei germane.

Italia spriginisce pe cale diplomatică pe Albanezi. Ea a făcut propunerea de a se despăgubi Muntenegru pentru Gusinie și Plava în altă parte și precum se vede dintr'o telegramă dela Berlin, Gorciacoff prin o notă către reprezentanții rusesci din străinătate, 'i-a îndrumat pre acestia a spriginii propunerea făcută din partea Italiei. Puterile apusene se arată inclinate a spriginii propunerea Italiei. Între Viena și Berlin până acum se comunică numai păreri în priviuța aceasta.

În Petersburg se asteaptă aproape cu probabilitate, că cu ocașiunea iubileului țarului va apăre un ucas, prin care toate sectele religioase se vor pune pe o treaptă egală civilă și prin care și Evreilor li se

va da o libertate mai mare de cum au avut în trecut.

Dieta Ungariei.

În ședința dela 4 Februarie s'a terminat discușiunea asupra întrebării: în care sens trebuie interpretată legea despre denumirea de deputați ca comisari guvernali? Propunătorii 'și-au ținut cuvântul din urmă.

Reportorul comisiunei Ant. Tibad constată că argumentele, cu care au pășit opozițiunea, nu a fost în stare a resturna opiniunea comisiunei. E trist și de regretat că discușiunea, cu toată însemnătatea principală ce o are obiectul, nu se ține între margiunile obiectivității cum s'ar cuveni. Oratorului desaproabă aparența tristă că denumita corupțiune a intrat și în desbaterile parlamentare și trebuie să protesteze contra unei asemenea procederi cu atât mai tare cu cât între membrii comisiunei nu se află nici unul care să fi primit vre odată asupra sa o esmitere ca comisar guvernamental sau care să aspire la o asemenea însărcinare. Punctul cardinal al discușiunei este întrebarea: dacă § 1. din art. de lege I: 1875 permite ca un deputat să primească o esmitere de nou după ce a fost deja un an comisar guvernial, da sau nu? Comisiunea nu voiesce să interpreteze din lege mai mult decât cuprinde ea într'adevăr în sine, cum face deput. Madarász. În fine recomandă propunerea spre primire.

I. Madarász se reamintesc casei că densul la crearea legii de incompatibilitate a fost unul dintre contrarii ei cei mai înverșunați, cu toate acestea el a asteptat dela partida liberală, ba aceasta a avut și datorința, să protesteze contra încercării de a se surpa cu totul temelia acestei legi. Dacă ar mai fi în viață Francisc Deak el și-ar fi aruncat în cumpănă deoată greutatea sa morală pentru a împedeca un asemenea lucru. Ori ce

deputat care se denumesc comisari guvernial trebuie să ceară casei înceuvișfarea de a se îndepărta. Oratorul se încearcă a dovedi statisticesc din listele de votare, că deputații investiți cu funcțiunea de comisari guverniali au absentat de regulă dela ședințele, în care s'au decis cele mai vitale întrebări; prin aceasta se atacă independența casei și a deputaților. Să se încungiere cât se poate asemenea denumiri și unde nu se poate încungiera deputatul respectiv se și depună mandatul.

Oratorul roagă camera să primească contrapropunerea sa și să ocolească prin aceasta estinderea corupțiunei; el se provoacă la Fr. Deak, care nici odată nu 'și-a jertfit principiile; acest patriot pronunțându-se asupra întrebării de incompatibilitate a dis că nu cunoasce o pozițiune mai amară decât colisiunea datorințelor, „collisio officiorum.” În timpul de ași această colisiune a datorințelor respândită într'un grad mai mare decât atunci. În fine recomandă contrapropunerea sa a doua oară. (Aplause în stînga estremă.)

Ministrul president Tisza a reflectează la cele dișe de preopinant despre Deak, că și densul împărtășesc această părere, numai că preopinantul cu toată partida sa era de altă părere pe vremea când Deak se afla încă în acțiune, opozișionali din stînga estremă au accentuat necontentii că Deak 'și a părășit principiile dela 1861 și a jertfit drepturile patriei. Oratorului i se pare că la noi durează atacurile numai până când cineva i stă opozițiunei în cale și fiindcă oratorul nu va puté se stea opozițiunei în cale până i lumea, sprează că va veni un timp când și pe densul îl vor lăuda și glorifica. (Aplause în dreapta, contrădicerii în stînga). Cât pentru obiect, „collisio officiorum,” lucrul stă cu totul altfel decum 'i-a înfășșat preopinantul; pentrucă în cazul când un deputat funcționează ca comisar guvernial fără plată regulată, independența

FOIȚA.

Palatul ocărmuirii din Iași.

(Palatul administrativ).

(Estras din Căilindariul pentru poporul românesc pe anul 1845.)

Cea mai vechie, cea mai însemnată, cea mai frumoasă zidire din Iași, sînt negreșit și astăzi curțile Domnesci, sau cum i se dice astăzi Palatul ocărmuirii. Prin temeliele sale el este legat cu epoca Romanilor. Încă în timpurile cele mai înapoiate, când Traian își aședase aici reședința, în vremea reșoluiului seu împotriva lui Decebal, și a prefacerii Daciei în provincia supusă vulturului împărătesc, acest Palat după tradiții cuprindea preste o mie de apartamenturi. După ce Moldova, din coloniă romană, în urma multor veacuri, se schimbă în principat neartănat, această antică cetate, căci merita numele, fu prada unui cumplit foc, care la anul 1460, sub marele Stefan, prefăcu în cenușă tot orașul. Cinci ani în urmă, îndată

ce eroul Domn găsi odichnă din partea dușmanilor străini, el o rezidi earăși: și poporul, ear nu el, o numi Stefanovița. La anul 1491 rezidența Domnescă în mare parte fu earăși arsă, în căt după căți-va ani ea numără numai șese sute de odăi, care si aceste prin nepăsarea următorilor stăpânitori se impușinară tot mai mult. Domnul Stefan Tomșa (1615) însă ardënd și pe aceste, Curțile în vremea lui Alexandru Mavrocordat

V. V. ajunseră a numără de abia una sută locuințe. Dar încă și cu această reducțiune palatul tot era încă un monument vrednic de vędut: din toate părțile alerga străinii săl viziteze, și Moldovenii prin o fală națională ce nu se poate descuvința, îl priviau ca martorul secular, ca păstorul istoriei lor. În adevăr această zidire era plină de suvenirii prețioase inimii Romanilor, aducëndu-le aminte de nesce timpuri mai ferice și mai glorioase. În vremea Domnului Dimitrie Cantemir, Curțile se împărțiau încă în apartamenturi, (sau case cum se dicea atunci) mari și în apartamenturi mici.

În cele dintăiu a primit Domnul pe Petru cel Mare; și în aceste din urmă Doamna a dat masă împărătesei lui, când acesta la anul 1711 a venit în Moldova asupra Turcilor.

Pe locul unde cu doi ani înainte, era poarta domnescă, rădicată în starea ce am'vędut-o și noi de cătră Alexandru Muruz, în capul uliței mari, era un turn cadrat, în felul celui ce este și astăzi d'asupra Porții Goliei. În acest turn reînolit de bētrănul Grigorie Ghika V. V. (1727—1733) se află paralisierul domnesc, în care se făcea toate ceremonile religioase ale Curții și jurămintele politice ale boierilor; într'aceasta s'a jurat și tratatul de alianță încheiat între Petru cel Mare și Dimitrie Cantemir. Pe părțile capelei era în rënd cronologic aședate portretele domnitorilor Moldovei, începënd dela Bogdan-Drăgoș. Curțile erau încungierate de un zid cadrat, întărit cu turnuri; în unul din aceste, ael despre Bahlui, care pănă la 1834 era încă în picioare, pe locul ce formează astăzi colțul casarmei grenadirilor, ce ese în ulița în prajma

caselor repausatului logofēt Grigorie Ghica, în ael turn, dic, s'a tăiat vornicul Manolache Bogdan și șpatarul Ioan Cuza, prin porunca domnului Constantin Muruz, în 18 August 1778. Zidul dimpregiurului curților avea trei intrări: una poarta domnescă în capul uliței mari, a doua despre St. Nicolae cel mare numită poarta Drăganilor, a treia despre Bahlui, ce i dicea poarta Semenilor.

Însă toate aceste zidiri cu anticități ce cuprindeau, cu partea ce mai remăsese în țeară din archiva națională, dusă în Polonia de cătră metropolitul Dosoftei, sub Sobieschi, cu odoarele domniei, toate fură prada unui al patrulea foc mai cumplit decât cele dintăiu trei, care la anul 1783, sub Alexandru Mavrocordat, din toată curtea domnescă nu lăsă piatră preste piatră. Domnul se mută atunci în casele metropolitice, care și ele fură prefăcute în cenușă; Mavrocordat urmat de pojar, se trase în cetățuia Galata, dar și de acolo fu earăși silit a eși printr'un foc ce isbucni în monăstire și urmat de numele Părlă-Vodă cu

sa ca deputat nu poate veni în colisiune cu interesele sale, nefiind aici vorba de existența sa sau de traiul vieții sale ci numai de ceea, ce primește o emisiune provizoriu și anume nu în interesul guvernului ci în interesul unui sau altui ținut din țară. Adevărați deputați singuratici fac un adevărat sacrificiu primind asemenea emisuni.

Legea ăceia priată, că o emisiune nu poate dura mai mult de un an, prin urmare e lucru lămurit, că emisiunea înceată după un an, ori că se declară deputatul denumit ori nu în această privință.

Oratorul arată mai departe, că în cazul de față nu se poate vorbi de corupțiune pentru că numărul deputaților încredințați cu emisuni este neînsemnat și ei se aleg fără deosebire de partidă. În sfârșit recomandă părerăa comisiunii spre adoptare.

Punându-se păreri la votare nominală, rezultatul a fost următorul: Dintre cei 410 deputați verificați ai Ungariei au votat pentru propunerea comisiunii 128, ear contra 119, absenți 162, presidentul n' a votat, prin urmare propunerea comisiunii s' a primit cu o majoritate de 9 voturi. Contrapropunerea lui Madarász s' a respins. Majoritatea aceasta devine și mai precară de cum este, dacă considerăm că între cele 9 voturi 5 voturi s' au dat de 5 miniștri și 2 voturi de doi secretari de stat. Deci adevărată majoritate e reprezentată în faptă numai cu două voturi.

Correspondențe particulare

de „Telegraful Român.”

Caransebeș, în 6 Februarie 1880. Marți în 3 Febr. a. c. proto-notariul comitatului Hlosvay aduce la cunoștința comitetului adm. cumcă o rudenie de a lui Pausz i- a atras atențiunea, că și în locuința lui Pausz din Lugosș se află diferite acte de ale comitatului Severinului.

Protonotariul, provocat din partea comisariului regess a spune numele a acestei rudeni, împărțăsese cumcă scrirea aceasta i- a adus-o cumnatul lui Pausz, Béla Szende jun., vice-notariul comitatului.

Comitetul administrativ reaceară pe vice-comitele comitatului Carasului a lua actele din locuința lui Pausz și a le trimite la Caransebeș.

A doua ăi actele au și sosit într'un pachet de 7 chile, care desfăcându-se se aflară o mulțime de documente referitoare la sumele defraudate.

Din esaminarea mai de aproape a actelor s' a constatat înstrăinarea a

6 mase ereditare, mai departe s' a aflat o consemnare scrisă de Pausz, care se vede, că purta scoteala despre banii păpași, în care se află însemnată suma de 8000 fl.

Din unele cuvete se vede, că a luat numai bancnotele, lăsând cruceri alături.

Intre aceste se află și o cuvertă, prin care comuna Sichevici trimite suma de 70 fl. și câțiva cruceri pentru congresul nostru național b.

Fondul scol. grănițeresc încă nu s' a revidat. Comisiunea revidatoare în frunte cu neobositul Brancovicu și Baias a revidat în ăile aceste cassa magistratului orășenesc și cancelaria pretorului din Caransebeș, aflând afară de o neregularitate la magistrat, toate în ordinea cea mai bună.

Reviușnea se va estinde asupra tuturor scaunelor pretoriale din comitat.

Un ce trist am să ve comunic, și anume de alaltă eri bravul cetățean Ioan Brancovicu, care de vre-o trei săptămâni a fost neadormit pentru interesul comitatului nostru, zace morbos în pat și încă foarte greu.

Chiar în momentul, când scriu șirele aceste, clopotele dela biserica rom. catolică anunță publicului înfiorătoare veste, că cassariul Hau a murit astă noapte.

Programa nihilistilor.

Din Petersburg i s' a comunicat la „Tageblatt” din Berlin un numer din foaia revoluționară rusească „Narodnaja Volja”, care în fruntea numerului e datată dela 1 Ianuarie st. v. ear la capetul foaiei dela 14 Ianuarie st. v., prin urmare au trebuit patru săptămâni până ce s' a gătat acest numer. Avem nrul III al jurnalului revoluționar. În momentul când poliția rusească crede că a descoperit tipografia, în care se tipăria „Narodnaja Volja”, anunțând că a și confiscat numerul, e un interes deosebit a arunca o privire în acest „numer confiscat” care între altele cuprinde și programul comitetului executiv revoluționar secret. Acest numer nou cuprinde: I. Un articol de fond despre executări 2. Atențatul dela Moscva asupra vieții lui Alexandru II; 3. Programa comitetului executiv; 4. Scrisoarea politică a unui socialist; 5. Scrisoarea unui socialist francez; 6. Un concert de carivari; 7. „Cântecul unei cetățene”, o poezie; 8. Correspondențe din Moscva, Charcov, Odessa, Orel și Minc; 9. Cronica persecuțiilor; 10. Merunișuri; 11. Responsuri și declarațiuni.

Se vede că cuprinsul e foarte abundant. Atențiunea principală însă

o atrage asupra sa necondiționat programul comitetului, care îl lăsăm să urmeze:

Programa comitetului executiv

cu notița ce se află sub densusl: „Ne declarăm cu totul solidari cu această programă. Redacțiunea dela „Nar. Wolja”.

A.

După convicțiunea noastră cea mai intimă noi stntem socialiști și partizani ai poporului. Sntem convinși că numai pe basă socialistă i se poate altoi omenimei libertatea, egalitatea și frățietatea, că numai pe basă aceasta se poate asigura o bunăstare materială generală și o desvoltare deplină și omnilaterală a personalității, prin urmare și progresul. Sntem convinși că numai voința poporului poate să sancționeze formele sociale, că desvoltarea poporului va fi durabilă numai dacă va urma independent și liberă, dacă ori ce idee, care trebuie realizată în viață, va fi clară mai întâiu conștiinței și voinței poporului. Binele poporului și voința poporului: aceste snt principiele noastre cele mai sante și legate nedespărțiver unul de altul

B.

I. Privind relațiunile, în mijlocul cărora poporul trebuie să trăească și să lucre, vedem, că poporul (rusec) se află într'o stare de sclavie completă atât politicecă cât și economică. Ori ce lucrător muncesce esclusiv pentru alimentarea și subsistența claselor parasitice; ca cetățean el e lipsit de toate drepturile; întreaga realitate rusească nu numai că nu corespunde voinței sale ci lui nu-i este permis nici măcar a și pronunța și formula voinței. El n' are nici chiar posibilitatea de a cugeta că ce e bun și ce e reu și însăși gândirea la o voință a poporului se consideră ca o crimă contra ordinii existente. Prinsă în mreajă de toate părțile, mulțimea e degradată până la degenerare, timpire, serăcie, sclavie în ori ce privință.

II. Deasupra poporului strins în lanțuri vedem clase de puternici esplotatori, create și operate de stat. Observăm că acest stat representă cea mai mare putere de capital în țară, că el este unicul apăsător asupra poporului că, mulțamită numai lui, lipoarele mai mici pot să existe. Vedem că această putere a burgheșiei de stat se susține numai prin forță brutală, prin organizațiunea ei militară, politică și a funcționarilor, analog cum au făcut mai nainte Mongolii lui Dsing-Khan.

III. În poporul rusec însuși vedem că snt viue încă, desi apesate din toate părțile, vechile principii tradiționale: dreptul poporului la o selv-

administrațiune locală și în comunele rurale, începuturile instituțiilor federative, libertatea conștiinței și a cuvântului. Aceste principii s' ar desvolta estensiv și ar da întregiei noastre generațiuni o direcțiune nouă în spiritul poporului, dacă i s' ar da poporului posibilitatea să trăiască așa cum ar voi să trăiască după aplecările sale propriie.

C.

I. Desi credem că noi ca socialiști și partizani ai poporului trebuie să avem ca cea mai de aproape problemă a noastră: a scăpa poporul de sarcina apăsătoare a statului modern, a provoca o restituare politică, prin care puterea să treacă la popor. Prin aceasta restituare vom obține: 1. că desvoltarea poporului rusec va urma de aci înainte independent și în conformitate cu voința sa proprie și 2. că vor fi recunoscute și spriginite în viața rusească multe principii curat socialitice, care ne snt comune cu poporul.

II. Credem că voința poporului se va pute pronunța destul de clar într'o adunare constituantă, care se va alege liber după sufragiul universal. Aceasta firesce nu va fi nici pe departe o formă ideală de expresiune a voinței poporului, dar unica formă posibilă în momentul de față.

III. Deci scopul nostru este a smulge puterea din mâinile guvernului existent și a o preda unei adunări constituante, care va străbate toate instituțiunile noastre de stat și sociale și remănând credincioasă instrucțiunilor primite dela alegătorii sei, ea le va străforma.

D.

Deci programa noastră și pune următoarele ținte:

1. O representațiune constantă a poporului, compusă cum am arătat deja, și înzestrată cu deplină putere în toate estințele de stat.
2. O selvadministrațiune estensivă, garantată prin dreptul de liberă alegere pentru toate oficiurile;
3. Autonomia comunei ca unitate economică și administrativă;
4. Apertinența pământului la popor;
5. Un sistem de măsuri pentru predarea tuturor fabricilor și a institutelor industriale;
6. Deplină libertate a conștiinței, a cuvântului, a presei, a asociațiilor, a adunărilor și a agitațiunilor electorale;
7. Sufragiu universal, nerestrins prin statut personal sau prin avere;
8. Suplinirea armatei stabile cu una teritorială.

care îl porecli poporul; și e aședă în casele hatmanului Costachi Ghica, astăzi ale hatmanului Alecu Roset Rosnovan (universitatea). De atunci rezidența domnească fu când în acest palat, când în casele d-sale logofetului Alecu Mavrocordat, mai în sus de biserica Buna-Vestire. La anul 1803 însă, domnul Alexandru Muruz se oțări a rezidi curțile vechi. După ce se adunară cele mai bune materialuri, alegându-se chereșteaua cea mai aleasă din Carpați, aducându-se var tocmai dela Orhei, și toți mesterii plătindu-se cu bani oțăriți, zidirea se începu în vara anului 1803, sub de aproape priveghere a orânduitului boer, visternicului Sandulachi Sturza, având de ajutoriu pe vornicul Iordachi Drăghici, pe care domnul după săvârșirea palatului, spre respălțire îl numi paharnic. Domnul visita singur în toată ăia lucrul care se urma necontent și cu stăruință până în vara anului 1806. Atunci zidirea era gata desvârșită; săntșirea solemnă se făcu în 28 August; la acest prilegiu de bucurie pentru toți Moldovenii, poezii de atunci

făcură următoarele versuri, pe care pentru întâiași dată le publicăm astăzi.

I.

Acum curte proslăvită,
De domnul Muruz zidită,
Moldova au dobândit,
Și lângă aceasta multe
Lucrări nețăgăduite,
Bunătăți pentru pământ,
Bolnavilor căutare,
Și isvoare adăpătoare;
Însetarea-au contenit.
Tării bună îndreptare,
Asuprișilor scăpare
Obștii au pricinuit.
De Christos mai înainte,
Făc istoricii curvinte,
Cum c'o dadă ar fi fost,
A Rămilenilor zidire,
Care'i dată în peire
După vreme s' au întors,
Ear a unei mici zidire,
A lui Tomșa pomenire,
Temelia s' a vechit.
Și aici în poartă, Turul
A lui Grigore Ghica bătrânul
Până astăzi a stătat,

II.

Alexandru Moruz cu inimă curată,
Din temelie au înălțat zidirea curții toată;
Și îndată au aferosit la trei daruri din fire
Dreptatea, judecata, ăie, și bun'oblăduire,
Și aceste trei pân' acum n' avea sălășluire
Purtându-se din loc în loc cu multă ră-
tăcire
Spre mulțamire au impletit de laudă cunună,
Încoronând pe al nostru Domn, trustele
dimpună
Ș' aci ele aflându-se strigă cu libov mare:
„Venii toți asuprișilor aflași îndestulare;
Intrați fără șfială toți, eșiți cu mulțamire
Prin porțile bunii dreptăți, și fără osebire.

Insătoși ași câștigat isvoare — adăpătoare,*
Voi bolnavii ași dobândit a voastră căutare.
Pentru Alecsandru Moruz vecinică proslăvire;
Fiul Evangheliei fiind fără tăgăduire.
(Va urma).

(Camfora) întrebuințată ca remediu preventiv în o mulțime de afecțiuni, ar fi pentru plante un reconfortant excelent. Plante maladive, slabă udate cu apă puțin camforată, își recăștigă în scurt timp vigoarea lor. Dacă înainte de a semăna grănelor florilor le muem puțin în apă camforată, aceste grâne germinează mai ușor și cu mai multă vigoare. Acest tratament trebuie aplicat mai ales pentru semănțele puțin vechi, pentru care ea servește în adevăr ca un remediu reînviatoriu. Altă particularitate curioasă: Flori tăete, foi și altele se conservă mai mult timp și chiar par a se desvolta când le ținem în apă camforată.

* Tot acest Domn mare a făcut cismelele din Iași, precum și apa-ducul din Târnăveni. Cine nu cunoașce aceste frumoase versuri scrise în casa apelor dela Golia, deasupra leului din gura căruia curge apa care apoi se împarte în tot orașul.

E.

În vederea acelor scopuri activitatei partidei se împarte în:

I. Activitatea pentru propagandă și agitațiune. Propaganda are scopul de a populariza în toate părțile populației idea unei restaurări democratice-politice ca mijloc pentru o reformă socială, precum și propria programă a partidei. Agitațiunea trebuie să stăruiască ca poporul și societatea să protesteze într-un mod cât de estensiv contra ordinii existente și să pretindă reforme în spiritul partidei, anume înseși convocarea adunării constituante. Formele acestui protest pot fi: adunări, demonstrațiuni, petițiuni, adrese tendențioase, refuzarea de a plăti contribuțiunea etc.

II. Activitatea distrugătoare și terorică. Activitatea terorică care consistă în nimicirea celor mai stricțorii reprezentanți ai guvernului, în scutirea partidei de spioni, în pedepsirea arbitriului celor dela guvern și administrațiune etc., are de scop, a surupa prestigiul potestății de guvernare, a da necontenit dovezi despre posibilitatea unei lupte contra guvernului, a ridica în acest mod în popor spiritul revoluționar și credința în succes și în sfârșit a forma puteri de folos și oțelite pentru luptă.

III. Organizațiunea societăților secrete și gruparea pre lângă un punct central. Organizarea de societăți secrete mici, cu toate scopurile revoluționare posibile, e neapărat de lipsă atât pentru îndeplinirea numeroaselor funcțiuni ale partidei cât și pentru dezvoltarea membrilor din patidă inșiși. Dar aceste mici organizațiuni trebuie să se grupeze, pentru unitatea în conducerea cauzei, anume înseși la severșirea de restaurări, pre lângă un punct central general.

IV. Câștigarea unei pozițiuni de influență și concesiuni în administrațiune, în armată, în societate, în popor, etc. Deosebită însemnătate au în privința restaurării administrațiunea și armata etc.

V. Organizațiunea și îndeplinirea restaurării. Considerând că poporul este apesat greu, că guvernul poate opri încă multă vreme mișcarea generală revoluționară, partida trebuie să ia înșiși inițiativa la restaurare, și să nu aștepte momentul când va izbucni poporul și fără de partidă. Cât pentru modul, cum se va îndeplini restaurarea, — acest punct nu se dă publicității!

VI. Agitațiunea electorală pentru convocarea unei adunări constituante. Ori cum se va realiza vre o restaurare, data rînta partidei este să promoveze conchiemarea grabnică a unei adunări constituante și predarea potestății la guvernul temporar. La agitațiunea electorală partida trebuie să stăruiască cu toate mijloacele, a sprigini pe omul mic la candidatură.

Varietăți.

* (Iubileul) de care făcărăm amintire în nr-1 trecut a fost, Sămbătă seara, o serbare din cele mai splendide. Dl iubilar Gregorie Mateiu a intrunit în seara de 26 Ianuarie a. c. la o masă bogată aproape toată inteligenta română din Sibiu cu Escel. Sa metropolitul Miron Romanul în frunte, reprezentanți de ai comerțului și industriei fără deosebire de naționalitate. Șirul toastelor a fost lung. Cel dintău fu purtat de Escel. Sa pentru dl iubilar; la care acesta a răspuns foarte potrivit pofind ca și Escel. Sa să ajungă și să serbeze iubileul de cincideci de ani al activității sale. Societatea a fost foarte înimată și între toate serioase și înve-

selitoare și în conversațiuni au petrecut oaspeții până după meul nopții. În decursul mesei s'au cedit 86 din telegramele sosite care erau din Transilvania (Hațeg, Deva, Făgăraș, Brașov etc.), din Ungaria (Lugoș, Timișoara, Arad, Budapesta etc.), din Austria (Viena, Brünn, Praga, Reichenberg, Silesia etc.) și din România.

* (Deputatul Georg Nagy contra lui „Magyarország“). Contra articolului din „Magyarország“ reproduș și de noi, articol, care descrie unele fapte scandaloase, G. Nagy a dat o declarațiune, din care estragem punctele esențiale: „Față cu acest articol imi țin de datorință a declara, în interesul adevărului și din considerațiune cătră public, că afirmațiunile ce se cuprind într'ensul sunt neadeverate.

În comunicarea ce se referese la Solomon Nasch nici un cuvânt nu este adevărat. Eu am intentat a acestui individ, care avea pe la arendatorii mei pretensiuni restante, înainte de aceasta un proces pentru presiuni, am făcut și o arătare criminală contra lui și tribunalul reg. din N. Karoly, care se pare că cunoașe pe acest om mai bine decât scriitorul articolului cunoscut, a și introdus cercetarea criminală contra lui pentru crima de presiune.

Nu este adevărat că eu aș fi deșpoiat pe oare cine de licența de tabac, pentru că aceasta este absolut cu neputință. Dl scriitor al articolului se întrece pe cel mai din urmă sergent financiar și i va spune care este procedura la conferirea licențelor. Eu ce e drept produc tabac în moștele mele pe o întindere de 200 jugere, dar pe proprietatea din cestiune, în Eradony, produc tabac numai pe 60 jugere, ca și la început, și în comuna aceasta numai acela și a perdut licența, care a fost pedepsit pentru contrabandă, altul nimenea.

Ca anticipațiune de tabac nu am primit mai mult de cât ori care alt producător și nu cu condițiuni mai favorabile decât ori care altul.

Nu este adevărat că guvernul a dat dela sine cele 50 de acțiuni depuse la linia de fer Tisza. Binevoit numai a compara numerii acțiunilor mele cu seriile acțiunilor ce se află în posesiunea guvernului. Eu am cumpărat acele acții puțin ție înainte de a fi ales cu 208 fl. bucată.

Încât pentru cele ce se referese la institutul de credit fonciar pentru proprietarii mici, nu me țin îndatorat a da o declarațiune în momentul de față, căci aceasta afacere și așa se află în mâine judecătoriei, care va constata adevărul.

Și în sfârșit las să judece fie-care om de omenie și cu judecată sănătoasă dacă acel lucru, variat în nrul 25 din „Magyarország“, merită să figureze ca articol de fond într'un jurnal politic?

* (Ludovic Kossuth și legea de incolat). Într'unul din numerii nostri trecuți am comunicat scirea, că comuna Vamos-Atya a primit pe ex-dictatorul Ungariei în legământul sur transcrienduse realitățile cedate de Csanády pe rumele lui Kossuth. Un corespondent cu numele Gunst scrie din Collegno al Baraccone, că Kossuth n'a voit să primească această transcriere, pentru că nu are intențiunea „să se facă suditul Regelui Francisc Iosif“. După această observare numitul corespondent continuă:

„Daultel, dacă întreaga națiune prin reprezentanți sei, la eschis (pe Kossuth) din ungurime, el nu se va lăsa să fie remagiarisat de o comună și anume într'un mod ce se poate numi o apucătură. Mama cea rea l'a împins dela sinul seu, el o va iubi ferbinte până în sfârșit dar o puterea nu se va mai imbuldi la sinul ei“.

* (Un rezultat bun.) Notariul din comuna Mehadia, ctul Severinului, a întrevent în înaltele locuri și a obținut pentru comunele ce se țin de-a-cest notariat o iertare din darea directă în suma de 1300 fl.

* (Usina Krupp). Cetim în „Românul“: În momentul când Germania își sponsece artileria într'un mod atât de însemnat, nu este fără folos a da câteva amănute asupra usinei Krupp, din Essen, unde s'au construit cele mai îngrozitoare unelte de luptă în epoca noastră.

8,500 lucrători sunt întrebuințați la oțelării.

În 24 ceasuri, usina poate fabrica șine pentru 19 kilometri de cale ferată și o cantitate proporțională de roate, de osii și de arcuri.

300 tunuri de diferite modeluri se pot termina într'o lună.

15,000 turnuri s'au fabricat dela 1847 până astăzi.

1,800 tone de cărbuni și de coc se întrebuințează pe și pentru focarele și lumnatul usinei, care numără 21,000 becuri de gaz aeriform.

60 kilometri de căi ferate, cu 24 locomotive și 700 vagoane, fac serviciul intern al usinei; aceste căi ferate sunt în comunicațiune directă cu drumurile de fer esteriore.

3,277 case formează un adevărat oraș împregiuril imensei usine; toate au fost clădite de d. Krupp pentru lucrătorii sei. Ele sunt locuite de 16,200 persoane.

* (Eclipsele din 1880). — În anul 1880 vor avè loc șese eclipse de soare și de lună, cari se vor produce la datele următoare, după stilul nou:

1. Prima eclipsă de soare a avut loc la 11—12 Ianuarie A fost visibilă în nordul Australiei și oceanul cel mare:

2. La 22 Iunie va fi eclipsa totală din lună. Va intra în penumbră la 11 oare 27 minute dimineața;

3. La 7 Iulie va avè loc o eclipsă anulară de soare, visibilă în sudul Americii și Africii și în oceanul Atlantic austral. Va începe la 10 oare 52 minute dimineața.

4. La 2 Decembrie anulc. eclipsă parțială de soare. Va începe la 2 oare 54 minute dimineața;

5. La 16 Decembre va avè loc o eclipsă totală de lună. Va intra în penumbră la 12 oare 40 minute dimineața; visibilă în partea din Europa;

6. La 31 Decembre va fi eclipsă parțială de soare, visibilă în partea din Europa; începutul la 10 oare 52 minute după ameași.

* (Oraș fără cărcime). În Scoția drepturile feudale ale lordului Zetland asupra proprietăților de Grangemauth interdic stabilirea de cărcime pe aceste proprietăți.

Până acum această interdicere nu se respectase. Astăzi lordul Zetland a notificat arendașilor sei, că dela 15 Septemvrie se numai fie nici o cărcimă la Grangemauth.

* (Remediul contra Gărgăriței). Gărgărița (Granarium) este insectă din ordinul Coleopterelor, foarte stricătoare în magazinele cu grâne.

Dacă în timpul verei nu se a-erisese grăul sau sęcara, vânturându-se afară la soare, atunci gărgărițele prefac toate grânele în țărțe mândăndule meșul.

Aceste insecte sunt foarte productive; o femeie lasă 188—200 ouă în grâne. Dela Aprilie și până la sfârșitul lui Septemvrie se înmulțesc continuu și chiar când grânele sunt puse în saci, ele străbat prin păuză și mândăncă meșul grânelor, cu atât mai mult, când aceste stau de un timp mai îndelungat.

Gărgărița se poate sterpi foarte ușor pe la sfârșitul lui Iuliu, când cănepea selbeteică sau haldanul este

plin de suc. Atunci tăem aceste buruieni dela rădăcină și le uscăm la umbră într-un pod sub o șură, numai să nu fie atinse de soare care slăbesc puterea sucului.

Înainte de a se pune grânele în magazine, să se așede mai întâiu la fund un rând de cănepe sau haldani și de asupra să se toarne grăul; la jumătatea hambarului, între grâne se pune ear un rând de cănepe și apoi deasupra tuturor grânelor se învelesc asemenea. Astfel grânele vor fi scutite de asemeni insecte stricătoare.

Se pot pune și haldani verși în grâne cari sînt și mai bune.

„Steaua României“.
Medic veterinar, I. Cupareanu.

* (Drum de fer aerean). Un proiect de drum de fer aerean va fi în curând supus consiliului municipal din Paris. Prima linie a drumului de fer în cestiune, construită cu titlul de încercare, va merge dela biserica Madelena la piața Bastiliei și dacă această primă încercare va da rezultate satisfăcătoare, centrul capitalei va fi legat prin alte asemenea căi cu diversele gări a drumului de fer, cu administrațiunea postelor, etc. Raurile acestui drum de fer aerean vor fi așezate pe nisce travenuri sprjinite pe coloane de fontă de fer aședate din distanță, și ridicându-se aproape la înălțimea primului etagiu. Va fi naturalmente o cale dublă. Prețul lucrurilor va fi ficsat 15 centime. Autorul acestui proiect nu cere nici garanție de interes; el va construi prima linie cu riscul și pericolul seu, numai încercarea să aibă o durată de 5 ani.
„V. C.“

* (Vinerea) e considerată ca o și nefastă și mulți indiviși chiar de acei ce rațiunează în deajuns nu îndrănesc a începe un voiaj în ziua de Vineri.

Un American a voit să demonstreze că pentru compatrioții sei această și trebuie să fie considerată ca o și fericită.

În adevăr; Vineri 3 August 1492 Cristof Columb plecă pentru a descoperi America. Vineri 13 Ianuarie 1493 el plecă spre Europa și ajuns în Spania, Vineri 15 Martie 1493. Vineri 13 Iunie 1494 el se află în fața pământului descoperit.

În adevăr urmărind mai departe lucrurile vom vedè că: Vineri 15 Martie 1497 Jean Cabot plecă pe urmele lui Cristofor Columb; Vineri 7 Septemvrie 1565 Espaniolul Melendez fundă orașul sf. Augustin; Vineri 10 Noemvrie 1620 nava americană „Princetov“ duse premii emigranți în America.

Vineri 22 Februarie 1732 se nascu Washington. Vineri 16 Iunie 1776 fu data luptei dela Brunkers-Hill. Vineri 7 Octomvrie 1777 se supuse Saragota în urma căreia interveni Franca. Vineri 22 Septemvrie 1780 se descoperi tradarea lui Arnold. Vineri 7 Iunie 1786 se intruni congresul de la Filadelfia în urma căruia se declară independența statelor-unite.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.“)

Viena, 9 Februarie n. Deputațiunea deputaților nemțesci din Boemia constituită de contele Mansfeld, Wolfrum, Schmeykal în primită prea grațios de Majestatea Împăratul, la 10 oare înainte de ameași. Majestatea Sa a răspuns la discursul lui Mansfeld, care accentuă ideea de stat austriac, că primește bucuroș memorandumul deputațiunii și când va examina memorandumul Cechilor de sigur va considera și pe al ei cu scrupulositate.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Românii prin Alpii dalmatini.

(Urmare).

B. Români pe teritoriul croațesc.

Odinoară se aflau Români în insula Veglia, pe malul răsăritan al mării adriatice până departe în interiorul țerei; și ei se află astăzi încă în Istria.

a) Români în insula Veglia.

Astăzi fără îndoială nu se mai vorbește românește în insula Veglia. I. Maioreseu 72-79. Giamb. Cubich 118. Insula aceasta însă a fost odinoară locuită de o populație română, cu deosebire în Dubacnița și Poljița; aceasta se vede din documente, cari cunosc Murlachi și i deosebesc pe acestia de Crovați tot așa de rigoros, precum se deosebesc pe teritoriul sârbesc Vlachii și Sârbii: 1) „Che el primo patron della possession sia stato Corvato cioè Schianon et non Murlaco.“ Dintr-un document 1488-1496. 2) „Murlachi pagavano (pe timpul comitelui Ivan Frankopan până 1480) el decimo per terratico et L. 3-12 per testa all' anno. Da nadal l'una lonza de porco; da carneval un paro de galine; da pasqua un agnello; da san Martin una torta, et 50 ovo per uno, cara (sic) sette di legne per uno, et sei giorni di lavoro alle vigne et terreni del signor Andrea in fusta, et a tutti li bisogni dell' isola, et pagano i comuni, et viaggi, et tutti l'altri datij ordinarij.“ 3) „Crouati pagavano il quinto con li presenti, et obligation dette di sopra la reformation del secretario (a Venețianului Antonio Vinciguerra, în Veglia 1489), che solum li presenti fossero ridotti a danari in lire tre all' anno per testa, riservandoli tutte le altre obligationi.“ 4) „La reformation ultima del sindaco (Marco Loredano, 1488) ridusse detti Murlachi et Crouati a pagar il decimo del terratico, riservandoli nelli altri datij et herbatici.“ 5) Din statutul de Veglia, împărțit de dl canonic Dr. I. Crncic în Roma: „Con tutti li Corvati et Morlachi di Dubasnica et Poglica.“ I. Crncic 137. În 10 Noemvrie 1465 comitele Ivan Frankopan hotărî o pricină dintre comuna Omisalj (Castelmuschio) și Vlachii așezați de el între marginile comunei Kras; și acesți Vlachii se numesc și „Murlachi.“ Acta croatica pag. 97 Este sigur că „Murlachi“ insulei Veglia au fost identici cu cei dalmatini și istriani și strămutați de comitele Frangipani de pe moșile sale continentale în insulă și așezați în Dubacnița și Poljița; aceasta s'a întâmplat cam între 1450 și 1480; numai îndoială aceea se poate naște, dacă acești „Murlachi“ pe timpul strămutării lor vorbiau deja croațesc sau încă românește, o îndoială, care s'ar perde pentru ceece, pe ne drept, ar ține Istria de patria lor mai veche. Drept dovadă că acești „Murlachi“ nu numai pe timpul imigrației lor, ci încă pe la începutul seculului acestuia vorbiau românește, se poate cita Tatăl nostru și Născătoarea, ce s'au notat înainte cu vre-o câțiva ani de câtră dl canonic Parcic din gura unui vechiu locuitoriu din Poljița, Mate Baicic. Aceasta este unica probă de limba Românilor din Veglia. Nu este cunoscut, că în limba Veglianelor s'a susținut vre-o urmă de limba românească.

(Va urma.)

Bibliografie.

Hasdeu Petricic B. Cărțile populare ale Românilor în secolul XVI în legătură cu literatura poporană cea scrisă. Studiu de filologie comparativă. București 1879. Preț 10 lei. Nădejde I. Elemente de botanică, conform programei actuale pentru clasa 2 a gimnasială. Iași 1880. Preț 1 lei 50 bani. Plutarh. Viața lui Cesar. Traducere de P. M. Georgescu. București 1880.

În Ianuarie a. c. a apărut:

Diefenbach Lorenz, Völkerkunde Ost-Europas, insbesondere der Haemshalbinsel und der untern Donaugebiete. Erster Band. Türkisches Reich Albanesen. Illyrier. Thraken. Griechen. Rumänen. Darmstadt 1880. Preț 6 marci germ.

Lista Nr. 3

a contribuitorilor încurși la comitetul subsemnat în folosul inundațiilor. *)

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like 'Dl Dr. Ioane Borcea', 'Dl direct. sem. I. Hanea', etc.

Totalul cu ziua de astăzi. . . fl. 1192.90 Sibiu, 7 Februarie n. 1880.

Comitetul central pentru ajutorarea inundațiilor.

*) Căuțările sumelor trimise la acest comitet vor urma prin publicare în ziarul de aici „Telegraful Român“ și „Observatorul“. La cerere însă sumele se vor cuita și separat.

Bursa de Viena și Pesta din 7 Februarie 1880

Table with 3 columns: Item, Viena, Pesta. Lists various financial items like 'Renta de aur', 'Datorie de stat austriacă', etc.

Economico.

Sibiu, 6 Februarie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 8.40-9.40; Grâu săcăreț, fl. 6.90-7.90; Săcărați fl. 5.40-5.80; Orz fl. 4.20-4.60; Ovăz fl. 2.90-3.30 Căcuz fl. 4.80-5.20; Mălai fl. 6.9-6.50; Cartofi fl. 1.60-2.-; Semănă de cânepă fl. 9.-10.; Mazere fl. 6.-7.; Linte fl. 11.-12.; Fasole fl. 6.-7 per 50 chilo; Făină de pâine fl. 7.50; Sălină fl. 23-30; Unsoare depozit. 25-26; Săburit per 50 chilo fl. 16-17; Săde de luminări fl. 24-25; Luminări de sâu 50 chilo fl. 28-28.50; Săpun fl. 20-20.50; Fân 50 chilo fl. 1.05-1.15; Căneapă 50 chilo fl. 16-18. Lemne vârtosae de foc per metrucubic fl. 3.50 Spirit per grad 55-60 cr. pro chilo: carne de vițel 42-46 cr.; Carne de vițel 55-65 cr. carne de porc 48-50 cr.; carne de berbec 30-32 cr.; ouă 10 de 40 cr.

(Treii dispozițiuni agricole).

Estă ce dicte „Românul“. I Țărânuș se nu și poată angagia munca decât numai direct câtră marele cultivator. Pedepse aspre și nulitate a angagiamentelor se fie prevădute în contra ori-căruia ar angagia muncă dela țărani, fără a fi el însuși cultivator de pământ. II Țărânuș se nu și poată angagia munca decât pe un an. III Se se stabilească în lege un mac-

simum de zile pe an pentru care orice muncitoriu se se poată angagia.

Prima dispozițiune este filosofoarea de o potrivă marelui cultivator și țărânușului pentru că înălțură pe mijloicii, care câștigă astăzi în dauna amendorora. Când felurii speculanți cari trăiesc și se îngrăde astăzi din această neomenoasă speculă vor fi mânginiți în acțiunea lor atunci țărânușul va veni singur deadreptul la proprietar și la arendaș și dacă îi va da mâna să se angagieze pe un preț mai efin folosul ce va rezulta va fi pentru producerea agricolă se va traduce într'o efiniere a prețurilor și prin urmare într'o desfăcere mai liscioasă. Seim că foarte adese se va pute elude o asemenea dispozițiune, dar cel puțin frica de penalitate și câteva bune exemple de averitate vor mângini speculă, dacă nu o vor și desființa cu totul.

A doua dispozițiune va opri pe nenorecitul muncitoriu a se robi pe viață. Aceasta va avè douè efecte salutare, acela de a păstra muncitorului nostru lucrul; caracterul simțimintele sale de om liber, și acele de a permite chiar marilor cultivatori a plăti munca mai bine, căci înaintând bani numai pe un an, n'au trebuință nici de a și procura un mare capital de dobândă grele, nici nu se espun la riscurile legate de o învalia ce are a se aduce la îndeplinire peste patru cinci ani.

Sânt mulți cari cer se se abroage pur și simplu legea tocmelor agricole, rămânând și aceste tocmele sub imperiul legilor comune.

Sântem din profundă desvoltarea și ridicarea agriculturii noastre cere din contra o lege înțeleaptă, care se asigure și se garanteze interesele atât ale muncitorului țărân, cât și ale marelui cultivator. Să se asigure tocmeli cât mai filosofoare muncitorului dar se se garanteze, în același timp, și stricta și repede executare a acelor tocmeli. pentru siguranța marilor cultivatori.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.“

Licitazioni: în 27 Febr. și 27 Martie imob. rēmasului după Iosif Gagyi în Roșia (judec. cerc. Abrud); în 2 Martie și 2 Aprilie imob. rēmasului după vādăva lui Nicolau Boer în Teuș; în 6 Martie și 6 Aprilie imob. lui Iacob Cristea în Mușina (judec. cerc. Aiud); în 4 Martie și 5 Aprilie imob. lui Francisc Lasz și sofi în Also-Siményfalva (trib. Oșorheiu); în 15 Martie și 15 Aprilie imob. lui Ioan Balog în Cie-Barciova (trib. Cătesăreda); în 6 Martie și 17 Aprilie imob. lui Ioan Konez (trib. Oșorheiu); în 3 Martie și 3 Aprilie imob. Susanei, Teresei și Rosaliei Vas în Aiud (judec. cerc.); în 16 Febr. mobilele lui Francisc Veresa în Odorheiu (judec. cerc.); în 8 Martie și 8 Aprilie imob. lui Ioan Pop în Cluj (trib.); în 6 Martie și 5 Aprilie imob. rēmasului după Iosif și Ioana Aleșins în Sighișoara (judec. cerc.); în 24 Febr. imob. lui Onuț Suciu în Rebișel (jud. cerc. Huedin); în 31 Martie imob. lui George Opresan în Dobra (trib. Deva); în 14 Febr. imob. lui Ioan Eifer și sofi în Nocrichiu (trib. Sibiu).

Nr. 43 1880.

2-3

CONCURS.

La sunetul părintescului ordin al Măritului Consistoriu arhiepiscopescan dto 15 Ianuarie a. c. Nru 135 B. pentru vacanta parohie de clasa III Agnita cu reședința fiitorului protopresbiter tractual, se scrie prin aceasta concurs pentru alegerea de preot ca capelan protopresbiterial în terminul până la 27 Februarie 1880 după care amăsurați dispozițiunilor regulamentului congregual din 1878 § 19 va urma și alegerea.

Emolumentele sânt:

a) Venitul pământurilor porțiunii canonice de arătură și de fenaș în mărime de 10 jugere.

b) dela 80 familii române câte o ferdelă de cucurz sfērmint.

c) dela 85 familii neorustice câte o jumătate ferdelă;

d) dela 165 familii venitele stolare staverite de sinodul protopresbiterial introduse în protopresbiterat, care toate împreună după calculii sinodului parohiale ar trece peste suma de 400 v. a.

Doritorii de a concura la acest post, per lângă rezervarea unei părți din aceste emolumente fiitorului protopresbiter, carele ca atare va purta și responsabilitatea de paroh în sensul § 26 al regulamentului congregual din 1878 vor avè a și așterne suplicele instruite după § 13 al „Statutului organic“.

Nocrichiu în 22 Ianuarie 1880. În conțelegere cu comitetul parohial:

Grigoriu Maier m. p. administr. pret.

Înscințare.

Deschidându-se în 1 Martie a. c. în institutul reg. de moșit din Sibiu instrucțiune pentru moașe, candidatele de moșit de naționalitatea română și nemțescă sânt provocate a se însuina până la terminul indicat la subscrisul spre a fi primite în curs.

Sibiu 31 Ianuarie 1880.

Dr. Lukacs Mikulcs. profesor ord. de moșit.

[2] 2-4

Nr. U. 130. 1880.

Publicare de licitațiune.

În 28/16 Februarie a. c. se va ține în oficiul central al Universității săsesci în Sibiu piața mare nru 15 dela 9 până la 12 oare înainte de ameași și dela 3 până la 6 oare după ameași o licitațiune publică pentru arendarea următorilor munți de pășunat și anume:

Table with 5 columns: Nr. Postal, Situațiunea muntelui, Numele, Pașunatul de munte, inținderea (jugere și stănjini), Prețul de esclam. (fl. cr.). Lists various mountain areas like 'Cornul Pleși', 'Necovanul mare', etc.

Ori cine dorește a lua în arēndă aceste realități are a depune la mâna comisiunii de licitațiune un vadiu de 10 procente din suma de esclamar, care li se va înapoia celor ce nu vor obține arēnda după terminarea licitațiunii, ear arendatorii li se va socoti în suma de arēndă, dacă au depus cațiunea de arēndă conform contractului.

Condițiunile mai detaiate se pot vedè și înainte de ziua de licitațiune la oficiul central al Universității săsesci.

Sibiu în 2 Februarie 1880.

Dela oficiul central al Universității săsesci.

Wächter, comite.

[3] 2-3